

NORA VELA

Molts dels seus encàrrecs provenien de l'àmbit religiós

Els goigs dibuixats per l'arquitecte Josep M. Jujol

«Goigs a sant Antoni de Pàdua.»

**GOIGS A
SANT ANTONI
DE PÀDUA**
PATRÓ DELS ARQUITECTES
I PALETES
LA SEVA FESTA EL 13 DE JUNY

Si Jesús us distingia
visitant-vos d'amagat,
*siguen-nos salut i guia,
Sant Antoni benaurat.*

De família virtuosa
nasquéreu a Portugal,
de Lisboa, la formosa,
vora l'alta Catedral.
Allí el cor se us encenia
en mística pietat,
siguen-nos salut...

Als quinze anys ja entreu en l'Orde
regular dels Agustins.
De la carn, qui se'n recorda?
Vós sou com els serafins,
sospirant tot el sant dia
pel diví Crucificat,
siguen-nos salut...

Perdonar, si cal, la vida,
convertint els infidels,
l'hàbit franciscà us convida
i el vestiu amb vius anhels,
al Marroc, lleuger fent via,
en missió d'apostolat,
siguen-nos salut...

Una estranya malaltia,
d'arribada, us deixí retut.
Compreneu que Déu us tria
per treball més costerut,
i altre cop a Itàlia us guia
entre vents i tempestat,
siguen-nos salut...

Allí Déu us destinava
per ser poderós Martell
dels hereges. Qui escoltava
vostre verb, sentia en ell
una dolça melodia
que el deixava trasbalsat,
siguen-nos salut...

Si a Rimini no volien
oir-vos sos habitants,
els peixos del mar sortien,
fent d'orelles que no els humans,
de vostra paraula pia
sentint la necessitat,
siguen-nos salut...

Per dreçar la fe marcida
feu miracles sorprenents.
Els morts torneu a la vida.
Sou en dos llocs diferents,
alhora; de profecia
el do mostreu, inspirat,
siguen-nos salut...

A Pàdua els infants us ploren,
quan saben la vostra mort,
i anys després, els que us imploren
troben intacta, oh conhort!
la vostra llengua, que un dia
tan bé havia predicat,
siguen-nos salut...

Puix que al Cel per Vós s'obria,
resplendent, de bat a bat,
*siguen-nos salut i guia
Sant Antoni benaurat.*

V. *Preparen per nosaltres, sant Antoni.*
R. *Perquè siguem dignes de les promeses de Crist.*

PREGUEM

Déu Omnipotent i etern, que ens concediu de celebrar, amb
alegria santa, la festa de Sant Antoni, us demanem que conce-
diu a la vostra Església estimar el que va creure i proclamar el
que va ensenyar. Per Crist Senyor Nostre. R. *Amen.*

*Et fecit us distingit, a visis festos d'ama-
gat, si pre-nos salut i guia, tant en nosseu
rat. De família virtuosa nasquéreu a Portu-
gal, de lis-bo-a, la for-mo-sa, vora l'alta Cate-
dral. Allí el cor se us encenia en mística pi-etat.*

Et: TOARABA.

Lletina: J. A. Ricart Fortmunt

Música: J. M. Anagnosta Rebolgar

Dibuix: Josep M. Jujol, 1900

Impressió: Vergil, Tortosa

ARKIV JUJOL, 13

Abr 1900

Amb el títol *Any Jujol 140* s'està desenvolupant un moviment artístic, cultural i social per difondre la figura de l'arquitecte modernista tarragoní Josep Maria Jujol i Gibert (1879-1949) en fer els 140 anys del seu naixement. Són molts els documents que l'estudien, els quals comencen per al·ludir l'habilitat que tenia en dibuixar des de ben petit.

Això no obstant, la importància plàstica de les seves obres, i les col·laboracions amb altres grans arquitectes contemporanis, ha distret l'atenció respecte d'aquella primera inspiració de dibuixant, que realitzava tot partint d'un full de paper senzill i d'una anotació inspirada i ràpida.

Amb el pas del temps, i de fer l'ofici d'arquitecte, els seus dissenys gràfics del que serien les naus dels temples, les capelles votives o les ermites rurals van quedar plasmats en projectes esbossats per convertir-los, més tard, en plànols professionals.

Molts dels encàrrecs que va rebre provenien de l'àmbit religiós i era freqüent la seva presència en els llocs per interpretar idees i recrear els límits dels espais. Fruit d'aquestes visites i de la relació amb els gestors locals va ser l'edició de fulls de goigs directament vinculats a les esglésies i devocios per a les quals treballava.

Una vintena de goigs van anar sorgint de forma espontània a mesura que l'interès d'algú els gestionava, trobava poetes per als textos i traspassava a Josep M. Jujol la creativitat de les il·lustracions que els acompanyarien.

Tres modalitats

Així, trobem uns fulls de goigs seus que podríem agrupar en tres

ORA PRO NOBIS

GOIGS DE LA MARE DE DÉU DE LLORET

VENERADA A L'ERMITA DE RENAU
ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

<p>Mare i Reina coronada Maria de Natzaeth Siau de tots alabada En la casa de Lloret</p> <p>A la casa Natzaetha. Baixà l'Àngel Gabriel. Quecant de gràcia plena Amb la embaixada del Cel: Per a Vos Reina sagrada Fou Palaci molt estret, etc</p> <p>Per mans d'Àngels casa vostra A Lloret s'ha traslladat Perquè vos diga Mare nostra Tota la Cristiandat: Que Déu vol que venerada Sigui en lloc més perfect etc.</p> <p>En Túnez presa estiguereu Santa Veneració. Y la llibertat deguéreu De Renau a un gran Baró: Santa Imatge açí portada Millorant al imperfect, etc.</p> <p>Entre dos aigües Senyora Vos trobà aquell Baró I disposà en aquella hora Vostra situació: Entre dos torrents posada Està com en Natzaeth, etc.</p>	<p>De Renau la Baronia Prou se'n pot ben alabar Que un fill seu la imatge pia De la Argelia rescatat: Deis seus fets Mare estimada El més noble fou aquest etc.</p> <p>Pecador que cada dia Tens el cor més i més trist Vina vina et diu Maria Jo et duré al meu Jesucrist: Si la gràcia t'han robada Soc l'amparo del pobret etc</p> <p>Sou del trist consoladora Remeiera de tot mal Del romeu genil aurora Dolç refugi del mortal: Quants favors Verge estimada Quants favors ens haveu fet, etc.</p> <p>Guardant-nos de pesta i guerra De pecats i de descults Donant a tota la terra Abundància de fruits: A l'ànima judicada Envieu-la al cel tot dret, etc.</p> <p>Puig que sou nostra Advocada Maria de Natzaeth, Siau de tots alabada En la casa de Lloret.</p>
---	--

Vj, L'àngel del Senyor anuncià a Maria. Rj, I va concebre per obra de l'Espírit Sant.

FREGUEM
O Déu, que pel misteri de l'Encarnació del Verb vares consagrar misericordiosament la casa de la benaventurada Verge Maria i miraculosament la vareu posar al si de la vostra Església, concediu-nos, que separats de les estades dels pecadors, ens fem dignes de vostra santa casa. Pel mateix Crist Senyor nostre. Amen.

Lletra: tradicional Dibuts: Josep M. Jujol any. (19347)

Imp. Guinart, S.A. Dip. Leg. B-21445-89 ARXIU JUJOL 8

«Goigs a la Mare de Déu de Lloret.»

modalitats de decoració:

- Dibuixos per representar la imatge principal de l'advocació gògística.
- Dibuixos lineals per decorar, dins del full, orles molt originals i amb gran personalitat.
- Dibuixos a tota plana que integren el disseny dels versos i les partitures juntament amb l'advocació cantada i un rerefons afilligranat lleugerament policromat en algun cas.

Entre les imatges que representen els sants lloats, tenim uns *Goigs de sant Jordi, patró del centenari del Centre Excursionista de Catalunya* i uns *Goigs a sant Antoni de Pàdua, patró dels arquitectes i paletes, en el dia de la seva festa*. Dos estils diferents i amb tècniques també diferents.

Pel que fa a les imatges que plasmen les orles que acompanyen alguns goigs, trobem uns *Goigs a la Mare de Déu de Lloret venerada a l'ermita de Renau*, amb dibuixos lineals curiosos i poc habituals en aquest gènere, o el corondell de la *Letrilla de santa Teresa de Jesús*.

25 anys

Ràdio Estel

espai de trobada, participació i diàleg

Pàgines que m'han corprès
amb Teresa Forcades i Vila
de dilluns a divendres a les 23 h

SEGUEIX-NOS

Barcelona 106.6 / Tarragona 100.6 / Girona 103.4 / Lleida 91.5 / Catalunya Central 93.7 / Vic 98.4
Tortosa 90.1 / El Garraf 96.8 / La Cerdanya 104.4 / La Seu d'Urgell 105.0 / Andorra 107.5

GOIGS DE L'ASSUMPCIÓ DE LA MARE DE DÉU

PATRONA DE GUIMERÀ

DIÒCESIS DE TARRAGONA

Comarca d'Urgell

La seva festa el 15 d'agost

*Puix que avui, al vostre altar
aquest poble humil es posa:
Nostres prec, ben amorosa
vulgueu, Maria, escoltar.*

A l'esforç del diví amor
que el vostre cor encenia,
arribà aquell fel·lic dia
que, sens pena ni dolor,
el tribut us féu pagar
a la mort santa i gloriosa.
Nostres...

Reina dels màrtirs divina
és cert deixàreu el cos
en el sepulcre reclus,
més una joia tan fina
no volgué en el món deixar
qui us creava tan formosa.
Nostres...

Per çò dels cors celestials
sou avui obsequiada
i entre llurs cànctics pujada
a les mansions divinals,
on us veuen coronar
com a Reina victoriosa.
Nostres...

Tots els benaventurats
en veure la gran finesa
que us fa Déu amb sa grandesa

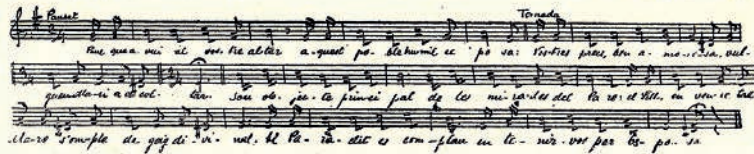
en resten meravellats
i no es cansen de lloar
exaltació tan joiosa.
Nostres...

En un tron molt enlairat
sou en el cel col·locada
i tal potestat donada
us és per la Trinitat
que l'infern fa tremolar
la vostra mà poderosa.
Nostres...

Sou objecte principal
de les mirades del Pare:
el Fill, en veure tal Mare
s'omple de goig divinal:
El Paràclit es complau
en tenir-vos per Esposa.
Nostres...

Aquest poble de Guimerà
por patrona us venera
i si humil a Vos implora
li deu vostra protecció.
No deixeu de vostra mà
en tota hora perillosa.
Nostres...

*Puix us venim a invocar
en vostra imatge preciosa:
Nostres prec, ben amorós,
vulgueu, Maria, escoltar.*

¶ *Preguem per nosaltres, santa Mare de Déu.*

¶ *Perquè siguem dignes de les promeses de Jesucrist.*

PREGUEM

Concediu, Senyor Déu, als vostres servents que disfrutin sempre de salut en l'ànima i en el cos, i per la gloriosa intercessió de la benaurada sempre verge Maria siguin ara alliberats de tristesa i gaudeixin després de l'alegria eterna del Cel. Per Crist Senyor nostre. ¶ Amen.

Lletra: Mn. Fortià Solà, prev.

Música: Mn. Francesc Baldelló, prev.

Dibuix: Josep Ma. Jujol, arquitecte

Impressió VIRGILI - Tarragona

ARXIU JUJOL 16

Any 2001

«Goigs de l'Assumpció de la Mare de Déu, patrona de Guimerà.»

Artista fecund i notable

D'ençà que va acabar la carrera d'Arquitectura (1906), Josep Maria Jujol i Gibert va treballar amb Antoni Gaudí i va col·laborar en les obres de la Pedrera, el parc Güell i la reforma de la catedral de Mallorca, la qual cosa va fer que restés, fins a la mort de l'il·lustre arquitecte el 1926, profundament influït pel seu mestratge. Fou l'artista més qualificat del cercle de col·laboradors que Gaudí va formar al seu taller-escola de la Sagrada Família. Jujol va ser professor de l'Escola d'Arquitectura de Barcelona. De la seva obra, en destaca l'església del Sagrat Cor a Vistabella, la Torre dels Ous a Sant Joan Despí, la casa Planells a l'avinguda Diagonal de Barcelona o el santuari de la Mare de Déu de Montserrat a Montferri.

Glosada, del mateix estil d'habilitat estilística.

Finalment esmentarem dues decoracions de goigs que impliquen la totalitat del full de paper, com són els bonics *Goigs de sant Sebastià, màrtir, patró de Guimerà*, o els *Goigs de l'Assumpció de la Mare de Déu, patrona de Guimerà*.

També van quedar plasmats en forma de goigs uns dissenys de projectes seus, que daten de l'any 1930 segons la signatura, i que corresponen a un pas processional per als *Goigs de nostre Senyor Jesucrist en el sepulcre venerat a l'església de sant Llorenç de la ciutat de Tarragona*, i l'encantador pedró destinat al camí de la Brufaganya, integrat als *Goigs a llaor del gloriós sant Magí, anacoreta i màrtir*, i que no va arribar a construir-se.

Amics dels Goigs de Barcelona ha volgut sumar-se a aquest centenari amb la publicació d'uns *Goigs a llaor de Josep Maria Jujol i Gibert*, presidits per la fotografia del retaule de Santa Maria de Guimerà, decorat pel nostre arquitecte, que inclou una relació dels disset fulls de la sèrie *Goigs de l'Arxiu Jujol*, anotada al revers.

Montserrat Duran i Albareda, en el seu estudi doctoral *Josep M. Jujol: l'arquitectura amagada* (Meteo-ra, 2003) diu: «Relacionada segurament amb les entitats religioses, Jujol desplega també la faceta de dissenyador de goigs. Les seves constants visites a esglésies i ermites escampades arreu (...) el durien a iniciar una incipient col·lecció de goigs que el seu fill incrementaria.»

Per acabar cal afegir que la seva filla Tecla Jujol va il·lustrar també alguns goigs i que la Biblioteca Pública de Tarragona conserva una col·lecció de 8.000 goigs donada pel seu propietari, Josep M. Jujol, fill de l'arquitecte.